

Na podlagi prvega odstavka 30. člena Zakona o enakih možnostih žensk in moških (Uradni list RS, št. 59/02, 61/07 – ZUNEO-A, 33/16 – ZVarD in 59/19) in 27. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 31/21 – uradno prečiščeno besedilo) je Mestni svet Mestne občine Ljubljana na svoji 34. seji dne 28. 9. 2026 sprejel naslednji

SKLEP

Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme Akcijski načrt Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2026 do 2030.

Številka: 070-5/2026-4
Ljubljana, 28. september 2026

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Janković

**Akcijski načrt
Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana
za obdobje od 2026 do 2030**

VSEBINA

SEZNAM KRATIC	3
I. UVOD.....	4
II. PREGLED STANJA TER IZZIVI NA POSAMEZNEM PODROČJU	6
1. Organizacijska kultura in vključevanje načela enakosti spolov	6
2. Procesi odločanja.....	6
3. Ekonomska neodvisnost	7
4. Usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja	7
5. Tradicionalne družbene vloge in stereotipi o ženskah in moških.....	8
6. Socialna vključenost ranljivih skupin žensk in moških.....	9
7. Preprečevanje nasilja nad ženskami	9
8. Zdravje.....	10
9. Strpnost do LGBT+ skupnosti.....	11
III. CILJI AKCIJSKEGA NAČRTA IN UKREPI ZA NJHOVO URESNIČEVANJE	12
IV. VIRI	26
V. SPREMLJANJE IZVAJANJA AKCIJSKEGA NAČRTA IN POROČANJE O IZVEDENIH UKREPIH	26

SEZNAM KRATIC

ČS	četrtina skupnost
LGBT+	lezbijke, geji, biseksualne in transspolne osebe ter osebe različnih spolnih izrazov in identitet
MOL	Mestna občina Ljubljana
MS MOL	Mestni svet Mestne občine Ljubljana
MU MOL	Mestna uprava Mestne občine Ljubljana
NVO	nevladna organizacija
OGDP	Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet
OK	Oddelek za kulturo
OPVI	Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje
OZSV	Oddelek za zdravje in socialno varstvo
PND	pomoč družini na domu
ReNPEMŽM	Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških
SEP	Služba za evropske projekte
SLS	Služba za lokalno samoupravo
SMU MOL	Sekretariat mestne uprave
TL	Turizem Ljubljana
ZDL	Zdravstveni dom Ljubljana
ZEMŽM	Zakon o enakih možnostih žensk in moških
ZOD Ljubljana	Zavod za oskrbo na domu Ljubljana
ZVarD	Zakon o varovanju pred diskriminacijo

I. UVOD

Enakost spolov pomeni, da imajo vse osebe, ne glede na spol, enake pravice, priložnosti in obravnavo v družbi. Gre za to, da imamo vsi enak dostop do izobraževanja, zaposlitve in napredovanja; da smo vsi enako plačani za enako delo; da imamo enake politične in socialne pravice; da nismo diskriminirani ali omejeni zaradi svojega spola...

Čeprav je enakopravnost spolov formalno zagotovljena z zakonodajo, na posameznih področjih družbenega življenja o dejanski enakosti ne moremo govoriti. Različni indeksi enakosti spolov, ki merijo napredek in doseganje dejanske (ne)enakosti, kažejo na segregacijo trga dela po spolu, obstoj plačne in pokojninske vrzeli med spoloma, neenako porazdelitev skrbstvenih in gospodinskih obveznosti, neuravnoteženo zastopanost spolov na različnih družbenih področjih, razširjenost nasilja nad ženskami ter še vedno stereotipna in velikokrat seksistična prepričanja.

Neenakost spolov zato ni zgolj vprašanje razlik med ženskami in moškimi, temveč tudi oziroma predvsem vprašanje ovir, družbenih pričakovanj in strukturnih pogojev, ki lahko pomembno zaznamujejo življenjski potek posameznic_kov. Spol se prepleta s številnimi vidiki vsakdanjega življenja – z možnostmi izobraževanja in zaposlovanja, delitvijo skrbstvenega in gospodinskega dela, dostopom do zdravstvenih storitev, udeležbo pri odločanju, ekonomskim položajem, doživljanjem varnosti ter odnosom družbe do različnih življenjskih obdobij in izkušenj. Stereotipi in družbena pričakovanja glede tega, kaj naj bi bilo »žensko« oziroma »moško«, se lahko odražajo že v zgodnjem otroštvu in vplivajo na izobraževalne in poklicne izbire, delitev dela v družini, vrednotenje skrbstvenega dela ter položaj posameznic_kov v javnem in zasebnem življenju. Njihov vpliv se lahko nadaljuje skozi celoten življenjski potek – od pričakovanj glede videza in vedenja, materinstva in očetovstva, do odnosa do staranja, zdravja, telesa in duševnega zdravja.

Enakost spolov zato ni uresničena zgolj s formalnim zagotavljanjem enakih pravic in možnosti. Zahteva tudi prepoznavanje in odpravljanje strukturnih ovir ter družbenih vzorcev, ki posameznicam_kom določajo različna izhodišča in pričakovanja. Načelo enakosti spolov je tako treba razumeti kot horizontalno načelo, ki je relevantno za vsa področja javnih politik in vsakdanje življenje. O dejanski enakosti lahko govorimo šele takrat, ko spol posameznici_ku ne določa omejitev, pričakovanj ali možnosti za polno sodelovanje v družbi ter ko so pri oblikovanju politik in ukrepov upoštevane različne življenjske izkušnje, potrebe in položaji žensk in moških. Pri tem je potrebno imeti v mislih, da se vprašanje spola vedno prepleta tudi z drugimi osebnimi okoliščinami, kot so starost, invalidnost, socialno-ekonomski položaj, etnična pripadnost, spolna usmerjenost ali druge okoliščine, zato se lahko oblike neenakosti med posameznicami_ki pomembno razlikujejo. Pri zagotavljanju dejanske enakosti spolov je zato treba upoštevati prepletenost različnih osebnih okoliščin in njihovega skupnega vpliva na življenjske možnosti, izkušnje in položaj posameznic_kov.

Slovenija se je k izvajanju politike enakosti spolov zavezala s podpisom različnih mednarodnih sporazumov, sprejemom evropskega pravnega reda ter nacionalne zakonodaje. Spol kot osebno okoliščino prepoznavajo že Ustava Republike Slovenije, konkretnije pa Zakon o varstvu pred diskriminacijo (ZVarD). Temeljni zakon, ki določa smernice za izboljšanje položaja žensk in ustvarjanje enakih možnosti spolov na posameznih področjih družbenega življenja, je Zakon o enakih možnostih žensk in moških (ZEMŽM).

Strateški dokument, ki določa cilje in ukrepe ter ključne nosilce politik za uresničevanje enakosti spolov na posameznih področjih življenja v Sloveniji, je Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2023-2030 (ReNPEMŽM).¹ Temeljni namen je izboljšati položaj žensk v vsej njihovi raznolikosti ter ustvarjanje enakih možnosti žensk in moških na vseh področjih življenja.

¹ Sprejeta v Državnem zboru Republike Slovenije 22. septembra 2023; gre za tretji tovrstni dokument v Sloveniji.

Pri doseganju enakosti spolov v družbi, imajo lahko občine pomembno vlogo. Njihova vloga je opredeljena v 30. členu ZEMŽM, ki določa da »samoupravne lokalne skupnosti spodbujajo in ustvarjajo enake možnosti v okviru svojih pristojnosti ter pri sprejemanju ukrepov in aktivnosti, pomembnih za ustvarjanje enakih možnosti, upoštevajo vidik enakosti spolov«. V Mestni občini Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: MOL) sta bila imenovana koordinatorica za enake možnosti žensk in moških (v nadaljnjem besedilu: koordinatorica) in namestnik koordinatorice, ki imata po zakonu naslednje naloge:

- sodelujeta pri pripravi in izvajanju nacionalnega programa za enake možnosti, ki se nanaša na lokalne skupnosti,
- predlagata ukrepe in aktivnosti na področju ustvarjanja enakih možnosti ter
- imata svetovalno vlogo pri oblikovanju rešitev v smislu ustvarjanja enakih možnosti.

Enakost spolov lahko občina spodbuja na različne načine – kot načrtovalka, ustvarjalka in izvajalka politike, kot delodajalka ter kot zgled za druge lokalne in nacionalne strukture. Tako je MOL kot ena izmed redkih slovenskih občin v letu 2016 sprejela akcijski načrt za enakost spolov. Tako v Sloveniji kot tudi v tujini je prepoznana kot primer dobrih praks, saj temu področju namenja veliko pozornost. Akcijski načrt za enakost spolov je tudi eden od pogojev za sodelovanje na razpisih programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa.

Izjemno pomembna je ozaveščenost ljudi o tej problematiki, zato je tudi v tretjem Akcijskem načrtu Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2026 do 2030 (v nadaljnjem besedilu: akcijski načrt) veliko poudarka namenjeno aktivnostim ozaveščanja. Tako kot prejšnja dva akcijska načrta, je tudi ta razdeljen na več področij:

- organizacijska kultura in vključevanje načela enakosti spolov,
- procesi odločanja,
- ekonomska neodvisnost,
- usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja,
- tradicionalne družbene vloge in stereotipi o ženskah in moških,
- socialna vključenost ranljivih skupin žensk in moških,
- preprečevanje nasilja nad ženskami,
- zdravje,
- strpnost do LGBT+ skupnosti.

V primerjavi s prejšnjim akcijskim načrtom se je področje *Integracija načela enakosti spolov v lokalni skupnosti* preimenovalo v *Organizacijska kultura in vključevanje načela enakost spolov*, preostalih sedem področjih ostaja nespremenjenih, dodaja se še področje zdravja. Neenakost se namreč kaže tudi v zdravstvenih tveganjih, vedenjih, dostopu do zdravstvenih informacij in storitev itd.

Na podlagi Poročila o uresničevanju Akcijskega načrta »Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana« za obdobje od 2019 do 2022/2025 (v nadaljnjem besedilu poročilo) je pri vsakem področju zapisano trenutno stanje, izzivi ter določene prioritete in cilji v predlaganem obdobju. Cilji po posameznih področjih skupaj z ukrepi, posameznimi aktivnostmi, kazalniki, nosilci aktivnosti ter rokom izvedbe so tako kot v prejšnjem akcijskem načrtu nato opredeljeni v dveh tabelah ukrepov – ukrepi in aktivnosti, ki se bodo izvedli znotraj Mestne uprave MOL (v nadaljnjem besedilu: MU MOL) in ukrepi in aktivnosti, ki so namenjeni širši javnosti.

Pri ustvarjanju družbenih pogojev enakosti spolov ima pomembno vlogo tudi jezik. Z namenom izražanja vključenosti vseh družbenih spolov se v tem dokumentu pri spolno zaznamovanih slovničnih oblikah uporablja podčrtaj, ki je lahko ena od rešitev za vključevanje spolov v pisana besedila.

II. PREGLED STANJA TER IZZIVI NA POSAMEZNEM PODROČJU

1. Organizacijska kultura in vključevanje načela enakosti spolov

Sistematično vključevanje vidika spola v pripravo, izvajanje in vrednotenje politik je eden ključnih pogojev za doseganje dejanske enakosti spolov. MOL je na tem področju v preteklih obdobjih vzpostavila pomembne temelje. Na podlagi ZEMŽM delujeta koordinatorica za enake možnosti žensk in moških ter njen namestnik, od leta 2019 pa tudi Skupina za udejanjanje enakosti spolov, v katero so vključene_i predstavnice_ki različnih organov MU MOL. Skupina omogoča medsektorsko povezovanje ter izmenjavo informacij in dobrih praks. Zaposleni so bili seznanjeni s smernicami za spolno občutljivo rabo jezika, teme enakosti spolov pa so bile redno vključene v interno komuniciranje. Zaposlenim je bilo omogočeno tudi sodelovanje na posameznih usposabljanjih, konferencah in strokovnih dogodkih. Podrobnejši pregled izvedenih aktivnosti je predstavljen v poročilu o uresničevanju prejšnjega akcijskega načrta.

Kljub številnim izvedenim aktivnostim ostaja izziv, kako vidik spola še bolj sistematično vključevati v redno delo vseh organov MU MOL. Za to so potrebni ustrezno znanje zaposlenih in vodij, sodelovanje med organi MU MOL ter pravočasno prepoznavanje različnih učinkov, ki jih imajo lahko politike, projekti in storitve na ženske in moške. Pomembno je tudi zagotavljati kontinuiteto dela Skupine za udejanjanje enakosti spolov in izboljševati poznavanje položaja ter potreb zaposlenih.

Znotraj MU MOL bodo aktivnosti usmerjene v nadaljevanje rednih srečanj Skupine za udejanjanje enakosti spolov, usposabljanje vodij, ozaveščanje zaposlenih, izvedbo ankete med zaposlenimi ter vključevanje dimenzije spola v raziskovalne in druge projekte. Spodbujala se bo tudi spolno občutljiva raba jezika v dokumentih in javnih nastopih.

V širšem delovanju MOL bodo prednostne naloge ozaveščanje občank_ov, sodelovanje s četrtinami skupnostmi, podpora manjšim projektom na različnih področjih enakosti spolov ter organizacija dogodkov v okviru Dnevov enakosti. Nadaljevali bomo tudi sodelovanje v mreži FemCities in na srečanjih koordinatoric_jev za enake možnosti. Preučili bomo možnosti pristopa k Evropski listini za enakost žensk in moških v lokalnem življenju ter druge načine za bolj formalno vključitev načela enakosti spolov v delovanje MOL.

2. Procesi odločanja

Enakovredna udeležba žensk in moških v procesih odločanja je pomemben pogoj za dejansko enakost spolov. Formalno enake politične in poklicne možnosti same po sebi ne zagotavljajo enakega dostopa žensk in moških do položajev odločanja. Pomembna ni le skupna številčna zastopanost, temveč tudi to, na katerih področjih in ravneh ženske in moški sprejemajo odločitve. Navidezno uravnotežena skupna slika lahko namreč prikrije izrazito spolno segregacijo med posameznimi področji ter ohranjanje tradicionalnih predstav o tem, katera področja vodenja pripadajo ženskam in katera moškim.

Zastopanost žensk in moških v Mestnem svetu MOL (v nadaljnjem besedilu: MS MOL) je na splošno uravnotežena, podobno velja tudi za velik del njegovih delovnih teles. Kljub temu so med posameznimi odbori in komisijami razlike in v nekaterih je eden od spolov izrazito manj zastopan. Tudi pri vodstvenih položajih v MU MOL ter javnih zavodih in podjetjih MOL skupna slika ne pokaže vseh razlik. Ženske so močno zastopane na vodstvenih mestih v MU MOL in javnih zavodih, predvsem na področjih vzgoje in izobraževanja, kulture, zdravstva in sociale, medtem ko so na vodstvenih položajih v javnih podjetjih pogostejše zastopani moški. Podrobnejši podatki so predstavljeni v poročilu o uresničevanju prejšnjega akcijskega načrta.

V prihodnjem obdobju bomo zato nadaljevali spremljanje zastopanosti žensk in moških na vodstvenih položajih ter v različnih delovnih telesih MU MOL, v MS MOL in njegovih odborih in komisijah ter v vodstvih in organih upravljanja javnih zavodov in javnih podjetij MOL.

Spremljanje bo omogočalo prepoznavanje področij, kjer prihaja do večjih razlik, in ustrežnejše načrtovanje nadaljnjih aktivnosti.

Pomemben del ukrepov bo tudi spodbujanje vidnosti žensk na vodstvenih in visokih položajih. Z objavami dobrih praks in predstavitev uspešnih žensk ter z aktivnostmi, kot je Dan z menedžerko, bomo spodbujali širše možnosti za vključevanje žensk v različna področja odločanja in poklicnega razvoja. Cilj ni le doseganje številčne uravnoteženosti, temveč zmanjševanje spolne segregacije ter ustvarjanje pogojev, v katerih spol ne vpliva na možnosti za prevzemanje vodstvenih in odločevalskih vlog.

3. Ekonomska neodvisnost

Ekonomska neodvisnost je bistven pogoj za enakost spolov, saj posameznicam kom omogoča samostojnost, varnost ter dejanske možnosti odločanja o lastnem življenju. Na položaj žensk in moških na trgu dela močno vplivajo spolni stereotipi in še vedno prisotna delitev posameznih poklicev in področij dela na pretežno »ženska« in »moška«. Spolna segregacija na trgu dela ni zgolj posledica individualnih izbir, ampak jo soustvarjajo tudi družbena pričakovanja o tem, kateri poklici in področja dela so primerni za ženske oziroma moške. Takšne predstave omejujejo izobraževalne in poklicne izbire posameznikov ne glede na njihove interese in sposobnosti ter prispevajo k dolgoročnemu ohranjanju razlik na trgu dela.

Podatki, zbrani v obdobju izvajanja prejšnjega akcijskega načrta, kažejo na stabilno zastopanost žensk med delovno aktivnim prebivalstvom v MOL ter na njihovo v povprečju višjo izobrazbo. Tudi med zaposlenimi v MU MOL ženske predstavljajo večino, njihova zastopanost pa je bila v celotnem poročevalskem obdobju stabilna. Podrobnejši podatki o delovni aktivnosti, izobrazbi in zaposlenih v MU MOL so predstavljeni v poročilu o uresničevanju prejšnjega akcijskega načrta.

MOL lahko k ekonomski neodvisnosti in zmanjševanju spolne segregacije prispeva predvsem kot delodajalka, ustanoviteljica javnih zavodov in podjetij ter z ozaveščevalnimi in podpornimi aktivnostmi. V preteklem obdobju smo na spletni strani MOL in v glasilu Ljubljana redno predstavljali uspešne podjetnice, štipendistke ter projekte na področju zaposlovanja. MOL že vrsto let podeljuje štipendije za nadarjene, od leta 2022 pa tudi kadrovske štipendije.

V prihodnjem obdobju bomo nadaljevali spremljanje strukture zaposlenih v MU MOL po spolu ter promocijo dobrih praks, uspešnih podjetnic in štipendistk. Posebna pozornost bo namenjena spodbujanju mladih k izbiri izobraževalnih smeri in poklicev ne glede na tradicionalne predstave o tem, kateri poklici so primerni za posamezen spol. V ta namen je predvidena tudi izvedba Dneva deklet in Dneva fantov ter nadaljevanje podeljevanja štipendij MOL. Cilj ukrepov je prispevati k zmanjševanju spolne segregacije pri izobraževalnih in poklicnih izbirah ter k enakim možnostim žensk in moških za ekonomsko samostojnost in poklicni razvoj.

4. Usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja

Možnosti usklajevanja poklicnega in zasebnega (družinskega) življenja pomembno vplivajo na enakost spolov, ekonomsko neodvisnost in kakovost življenja. Čeprav se delitev družinskih in skrbstvenih obveznosti postopoma spreminja, ženske še vedno opravijo večji delež neplačanega dela, povezanega s skrbjo za otroke, starejše, bolne in druge pomoči potrebne osebe, pa tudi večji delež vsakodnevnega gospodinjanskega dela. Dostopnost kakovostnih storitev varstva in oskrbe je pomembna ne le z vidika socialnega varstva, ampak tudi kot pogoj za bolj enakovredno udeležbo žensk in moških na trgu dela ter v drugih delih družbenega življenja.

MOL zagotavlja obsežno mrežo javnih in podpornih storitev, ki družinam omogočajo lažje usklajevanje različnih obveznosti. Med njimi so vrtci z delovnim časom, prilagojenim potrebam staršev, sofinanciranje počitniškega varstva in drugih dejavnosti za otroke, pomoč družini na domu ter različni programi in aktivnosti za starejše. V zadnjem obdobju so pomembne spremembe povezane tudi z vzpostavljanjem sistema dolgotrajne oskrbe na domu. Podrobnejši podatki o izvajanju posameznih storitev so predstavljeni v poročilu o uresničevanju prejšnjega akcijskega načrta.

Ključni izzivi v prihodnjem obdobju bodo naraščanje potreb zaradi staranja prebivalstva, pomanjkanje kadra na področju oskrbe ter zagotavljanje dostopnosti in kakovosti storitev za otroke in starejše. Pri načrtovanju ukrepov je treba upoštevati tudi položaj neformalnih oskrbovalk_cev ter vpliv skrbstvenih obveznosti na njihove možnosti usklajevanja poklicnega, družinskega in zasebnega življenja.

Znotraj MU MOL bomo nadaljevali družini prijazne ukrepe, kot so premakljiv delovni čas, krajši delovni čas zaradi starševstva, dodatni dnevi odsotnosti zaradi družinskih obveznosti ter upoštevanje družinskih okoliščin pri načrtovanju dopustov. Spremljali bomo koriščenje izbranih ukrepov in izvajali izobraževanja na področju usklajevanja dela in družine.

Za širšo javnost bodo aktivnosti usmerjene v nadaljnje zagotavljanje vrtcev z izmenskim delovnim časom, sofinanciranje počitniškega varstva, podporo programom in dnevnim centrom za starejše, subvencioniranje pomoči družini na domu ter spremljanje in podporo vzpostavljanju ter izvajanju javne mreže dolgotrajne oskrbe na domu na območju MOL. Cilj je ohraniti in razvijati dostopne storitve, ki zmanjšujejo skrbstveno obremenitev posameznikov in prispevajo k enakovredni delitvi družinskih ter skrbstvenih odgovornosti.

5. Tradicionalne družbene vloge in stereotipi o ženskah in moških

Spolni stereotipi (posplošeno in poenostavljeno dojemanje žensk in moških ter njihovih družbenih vlog) in tradicionalne spolne vloge vplivajo na pričakovanja o tem, kakšne lastnosti, vedenja, poklici in življenjske izbire naj bi bili primerni za ženske oziroma moške. Posledice se kažejo na številnih področjih, od izbire izobraževanja in poklica, delitve skrbstvenih in gospodinjskih obveznosti ter zastopanosti na položajih odločanja do odnosa do zdravja in drugih življenjskih odločitev. V praksi to pomeni, da posameznice_ki svoje izobraževalne, poklicne ali druge življenjske odločitve sprejemajo tudi pod vplivom pričakovanj okolice in ne zgolj na podlagi lastnih interesov, želja in sposobnosti. Tako se lahko dekleta redkeje odločajo za študij strojništva, fantje pa za poklice, kot sta zdravstveni tehnik ali vzgojitelj. Preseganje spolnih stereotipov je pomemben horizontalni vidik politike enakosti spolov.

Predsodkov in stereotipov verjetno ne moremo povsem izkoreniniti, lahko pa jih ozavestimo in tako lažje opazimo pri sebi in drugih. MOL je tako v preteklem obdobju izvajala različne aktivnosti, namenjene prepoznavanju in preseganju spolnih stereotipov. Znotraj MU MOL so bile v interni reviji Urban med drugim predstavljene_i zaposlene_i v poklicih, v katerih je njihov spol manj pogosto zastopan, ženske na vodstvenih položajih ter različne vsebine o spolnih stereotipih. Za širšo javnost so imele ključno vlogo zlasti kulturne in ozaveševalne aktivnosti. V obdobju od 2019 do 2025 je bila v razstavnih prostorih MOL vsako leto na ogled najmanj ena razstava, ki je obravnavala vprašanja enakosti spolov, družbenih vlog ali stereotipov. Tovrstne vsebine so bile vključene tudi v druge projekte in dogodke MOL ter njenih javnih zavodov.

Pomemben vidik preseganja stereotipov je tudi vidnost žensk v javnem prostoru in kolektivnem spominu mesta. V obdobju izvajanja prejšnjega akcijskega načrta so bile po ženskah poimenovane nove ulice in parki, postavljena so bila nova obeležja, postavljeni so bili prvi semaforji z ženskimi podobami za pešce. Kljub doseženemu ostaja izziv zagotavljati, da so dosežki, izkušnje in prispevek žensk k razvoju Ljubljane ustrezno vidni tudi v javnem prostoru, kulturnem spominu in predstavljanju mesta.

V prihodnjem obdobju bomo znotraj MU MOL nadaljevali ozaveščanje zaposlenih o stereotipnih ravnanjih in njihovem vplivu na delo ter vsakdanje življenje. Za širšo javnost bomo nadaljevali razstavne in druge kulturne projekte, ki kritično obravnavajo tradicionalne spolne vloge in stereotipe, ter pripravili večji družbeno angažiran razstaveni projekt. Posebna pozornost bo namenjena nadaljnjemu povečevanju vidnosti žensk v javnem prostoru, med drugim pri poimenovanju ulic, trgov in parkov, postavljanju spomenikov in drugih obeležij ter z vzpostavitvijo spletne predstavitve pomembnih Ljubljančank in njihovega prispevka k zgodovini ter razvoju mesta.

Aktivnosti bodo povezane tudi s širšim ozaveščanjem o diskriminaciji in predsodkih. V začetku leta 2026 smo začeli kampanjo *Zavežimo jezik diskriminaciji*, s katero spodbujamo prepoznavanje

diskriminatornih ravnanj in aktiven odziv nanje ter v okviru katere bomo pozornost namenjali tudi diskriminaciji na podlagi spola. Cilj ukrepov je prispevati k okolju, v katerem posameznice pri njihovih izbira, možnostih in družbenem udejstvovanju ne omejujejo pričakovanja, povezana s spolom.

6. Socialna vključenost ranljivih skupin žensk in moških

Socialna izključenost in revščina sta večdimenzionalna pojava, na katera vplivajo med drugim dohodek in položaj na trgu dela, stanovanjske razmere, zdravstveno stanje, starost, izobrazba, dostop do različnih storitev idr. Eden od teh dejavnikov je tudi spol; ženske in moški se srečujejo z različnimi tveganji in potrebami. Posebno pozornost je treba namenjati osebam, pri katerih se hkrati prepleta več dejavnikov ranljivosti, npr. kmečke ženske, pripadnice etničnih manjšin, starejše ženske, brezposelne ženske, upokojenke, ki živijo same, ženske z različnimi oblikami oviranosti ter matere samohranilke.

MOL na področju socialnega varstva zagotavlja in podpira široko mrežo programov in storitev. Na podlagi Strategije razvoja socialnega varstva v MOL od 2021 do 2027 preko javnega razpisa Ljubljana – zdravo mesto vsako leto sofinanciramo številne socialnovarstvene programe za različne ranljive skupine. Med njimi so svetovalni in informativni programi, dnevni centri ter različne oblike nastanitve, kot so zavetišče za brezdomne osebe, materinski domovi, varne namestitve za ženske in otroke, žrtve nasilja, stanovanjske skupine za osebe s težavami v duševnem zdravju ter druge oblike nastanitvene podpore. Pomemben del socialne politike MOL ostajajo tudi občinske denarne pomoči, namenjene blaženju materialne ogroženosti in podpori posameznikom ter družinam v različnih življenjskih okoliščinah.

Poseben izziv predstavlja brezdomstvo in stanovanjska izključenost, pri katerih se potrebe žensk in moških lahko pomembno razlikujejo. Raziskava o obsegu brezdomstva v Ljubljani je pokazala, da med evidentiranimi osebami prevladujejo moški, medtem ko so bile ženske pogostejše vključene v varne namestitve za žrtve nasilja oziroma materinske domove. To opozarja na potrebo po upoštevanju različnih življenjskih okoliščin in oblik brezdomstva. Pomemben nov ukrep predstavlja izvajanje programov v Centru za brezdomne Ljubljana, kjer so predvideni ločeni namestitveni prostori za ženske in moške ter celovita nastanitvena in druga podporna obravnava.

V prihodnjem obdobju bomo nadaljevali s sofinanciranjem socialnovarstvenih programov in nastanitvenih oblik za različne ranljive skupine ter z izplačevanjem denarnih pomoči MOL. Znotraj MU MOL bo poudarek predvsem na načrtovanju in spremljanju socialnovarstvenih ukrepov z upoštevanjem različnih potreb žensk in moških ter njihovega prepleta z drugimi osebnimi okoliščinami. Cilj je ohranjati in razvijati dostopne oblike podpore ter zmanjševati tveganje, da bi posameznice ki zaradi različnih življenjskih okoliščin ostali brez ustrezne pomoči in možnosti za vključevanje v skupnost.

7. Preprečevanje nasilja nad ženskami

Nasilje pomeni kršitev temeljnih človekovih pravic, svoboščin in dostojanstva ter hud poseg v telesno in psihično integriteto osebe. Čeprav nasilje lahko doživljajo in povzročajo tako ženske kot moški, njegove oblike, okoliščine in posledice niso spolno nevtralne. Ženske so nesorazmerno izpostavljene nasilju v partnerskih in družinskih odnosih, kjer doživljajo različne oblike nasilja – fizično, psihično, ekonomsko in spolno nasilje. Storilci so ženskam pogostejše poznani, medtem ko je pri moških pogostejše t. i. ulično nasilje s strani drugih moških. Ker je nasilje nad ženskami povezano z neenakimi razmerji moči med ženskami in moškimi, je lahko prisotno v najrazličnejših situacijah in oblikah, npr. v javnih prostorih, na spletu, v obliki trgovine z ljudmi. Nekatere skupine žensk so zaradi prepleta različnih osebnih in življenjskih okoliščin nasilju dodatno izpostavljene ali imajo težji dostop do podpore in pomoči, npr. spolna delavka, revna upokojenka, temnopolta migrantka. Posledice nasilja dolgoročno vplivajo na telesno in duševno zdravje žensk, njihov ekonomski položaj, socialno vključenost, občutek varnosti in možnosti za udejstvovanje v družbi.

Vse naštetu velevala, da nasilja nad ženskami ne moremo obravnavati zgolj kot ločenega vprašanja varnosti ali individualnih odnosov. Preprečevanje nasilja zahteva celosten pristop, ki vključuje ozaveščanje širše družbe, pravočasno prepoznavanje nasilja, dostopno in kakovostno pomoč žrtvam ter spreminjanje družbenih norm in stališč, ki nasilje omogočajo ali zmanjšujejo njegovo resnost. Kakršnakoli oblika nasilja predstavlja oviro za doseganje dejanske enakosti spolov, zato je nujno uresničevati ničelno toleranco do nasilja tako v zasebni kot v javni sferi.

MOL na tem področju že vrsto let podpira različne programe in aktivnosti. Preko javnih razpisov sofinanciramo varne namestitve za ženske in otroke, žrtve nasilja, svetovalne in podporne programe ter programe za osebe, ki povzročajo nasilje. Pomemben del aktivnosti predstavlja tudi ozaveščanje javnosti, zlasti v času mednarodnih dni akcij proti nasilju nad ženskami. V preteklem obdobju smo skupaj z nevladnimi organizacijami, javnimi zavodi in javnimi podjetji MOL posebno pozornost namenjali tudi različnim manj vidnim ali pogosto spregledanim oblikam in okoliščinam nasilja, med drugim zalezovanju, nasilju nad starejšimi ženskami in nadlegovanju v javnem prostoru. Z različnimi kampanjami smo opozarjali tudi na pomen odziva okolice ter spodbujali priče, da nasilje prepoznajo in se nanj ustrezno odzovejo.

Pomemben izziv ostaja zagotavljanje dolgoročno dostopnih in kakovostnih programov pomoči, učinkovito povezovanje različnih služb in organizacij ter doseganje žensk, ki zaradi različnih okoliščin težje dostopajo do pomoči. Hkrati je treba nadaljevati z ozaveščanjem, saj odgovornosti za preprečevanje nasilja ni mogoče nalagati ženskam oziroma žrtvam, temveč je treba spreminjati ravnanja, norme in okoliščine, ki nasilje dopuščajo. Aktivnosti MOL na tem področju so bile leta 2024 prepoznane tudi na evropski ravni, ko je Ljubljana prejela zlato nagrado Evropska prestolnica vključevanja in raznolikosti v posebni kategoriji za lokalne skupnosti, ki z obravnavanjem nasilja nad ženskami prispevajo k ustvarjanju varnejšega okolja za ženske v vsej njihovi raznolikosti.

V prihodnjem obdobju bomo nadaljevali s podporo programom varne namestitve, svetovanja, opolnomočenja in zagovorništva za ženske in otroke, žrtve nasilja, ter programom dela z osebami, ki povzročajo nasilje. Nadaljevali bomo tudi s podporo preventivnim programom za mlade na področju medvrstniškega nasilja, asertivnega vedenja in nenasilne komunikacije ter programom pomoči žrtvam trgovine z ljudmi. Pomemben del ukrepov bodo še naprej ozaveševalne aktivnosti, namenjene prepoznavanju različnih oblik nasilja, poznavanju možnosti pomoči ter spodbujanju aktivnega odziva okolice. Znotraj MU MOL bo pozornost namenjena tudi preprečevanju spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu. Nadaljevali bomo z informiranjem zaposlenih, izobraževanju na področju nasilja in nenasilne komunikacije ter delovanjem Odbora za preprečevanje mobinga, ki obravnava prijavljene primere. Cilj ukrepov je prispevati k družbi ničelne tolerance do nasilja nad ženskami, v kateri je nasilje pravočasno prepoznano, odgovornost zanj jasno umeščena na povzročitelja, žrtvam pa so zagotovljene dostopne in ustrezne oblike zaščite, podpore in pomoči.

8. Zdravje

Zdravje žensk in moških poleg bioloških dejavnikov oblikujejo tudi družbene vloge, življenjske in delovne razmere, ekonomski položaj, navade in dostop do informacij, preventive, zdravstvenih storitev in drugih oblik pomoči. Razlike se lahko kažejo v izpostavljenosti posameznim zdravstvenim tveganjem, odnosu do lastnega zdravja, pripravljenosti za iskanje pomoči ter v pojavnosti, simptomih in prepoznavanju posameznih bolezni. Pri načrtovanju aktivnosti je zato pomembno upoštevati spol ter njegov preplet z drugimi osebnimi in družbenimi okoliščinami, ki lahko posamezne skupine dodatno izpostavijo neenakostim v zdravju.

MOL na področju varovanja in krepitve zdravja že izvaja številne aktivnosti. V zadnjem obdobju smo posebno pozornost namenili preventivnim presejalnim programom ZORA, DORA in SVIT ter izboljšanju odzivnosti nanje. Ti programi imajo pomembno vlogo pri zgodnjem prepoznavanju raka in s tem možnosti uspešnejšega zdravljenja, med pomembnimi razlogi za neodzivnost na vabila pa sta strah in nezadostno poznavanje programov. V aktivnosti bomo glede na njihovo fazo razvoja vključevali tudi informiranje o nastajajočih projektih in prihodnjih presejalnih programih, kot sta LUKA in PETER.

Pomemben poudarek bo namenjen reproduktivnemu zdravju in varstvu reproduktivnih pravic. To vključuje dostop do razumljivih in strokovno preverjenih informacij, ozaveščanje o varni spolnosti, kontracepciji, spolno prenosljivih okužbah, pravici do varne prekinitve nosečnosti ter pomenu rednih ginekoloških pregledov. Številne posameznice se srečujejo z zdravstvenimi težavami, kot sta sindrom policističnih jajčnikov in endometrioza, njihovi simptomi pa so kljub bistvenemu vplivu na kakovost življenja posameznice lahko spregledani ali normalizirani. Prispevati želimo tudi k destigmatizaciji menstruacije in izboljšanju dostopnosti menstrualnih higienskih pripomočkov. Pomembnost vidimo v pristopu skozi celoten življenjski potek, od odraščanja, rodnega obdobja do (peri)menopavze. Pri obravnavi zdravja v času nosečnosti, poroda in poporodnega obdobja zagovarjamo celosten pristop, ki vključuje pravico do informiranega odločanja in spoštljive obravnave ter kot enako pomembna prepoznavo telesno in duševno zdravje.

Pomemben javnozdravstveni izziv predstavljajo tudi zdravstvena in socialna tveganja, povezana z uporabo alkohola in drugih psihoaktivnih snovi. Vzorci uporabe, izpostavljenost tveganjem, posledice, stigma in ovire pri dostopu do pomoči niso spolno nevtralni, kar morajo upoštevati tudi ukrepi na tem področju. MOL bo v okviru svojih pristojnosti še naprej podpirala preventivne in ozaveševalne aktivnosti, namenjene zmanjševanju tveganj in škode, ter spodbujala razvoj raznolikih programov pomoči, prilagojenih različnim potrebam uporabnic_kov. Pozornost bomo namenili tudi drugim temam znotraj področja, ki jih opažamo pri našem delu, npr. problematizaciji normalizacije prekomernega pitja alkohola ter ozaveščanju o tveganju podtikanja psihoaktivnih snovi v pijačo (predvsem GHB in GBL), prepoznavanju znakov omamljenosti, medsebojni skrbi in hitrem dostopu do pomoči.

Na področju duševnega zdravja je imela pomembno vlogo kampanja *Tudi junakinje in junaki včasih poiščejo pomoč*, s katero smo spodbujali pravočasno iskanje pomoči, zmanjševali stigmo, povezano z duševnimi stiskami in posebej upoštevali vidik spola. Tovrstne ozaveševalne aktivnosti bomo nadaljevali tudi v prihodnje, tako za širšo javnost kot znotraj MU MOL. Znotraj slednje bomo nadaljevali tudi s promocijo zdravja na delovnem mestu, ki poleg spoštljivih odnosov, dobrega počutja in usklajevanja poklicnega, družinskega ter zasebnega življenja, vključuje tudi spodbujanje vsakodnevnih zdravih odločitev (npr. pešačenje na sestanke na drugi lokaciji, kolo kot prevozno sredstvo do službe, zagotavljanje sadja na vseh oddelkih itd.).

Cilj ukrepov je prispevati k zmanjševanju neenakosti v zdravju ter ženskam in moških omogočiti boljše pogoje za ohranjanje in krepitev telesnega in duševnega zdravja. Ključna horizontalna dimenzija vseh ukrepov je krepitev zdravstvene pismenosti, ki omogoča bolj informirano odločanje, preventivno ravnanje, pravočasno odzivanje na zdravstvene težave in lažje prepoznavanje kakovostnih ter strokovno preverjenih informacij v množici zavajajočih vsebin.

9. Strpnost do LGBT+ skupnosti

LGBT+ osebe se zaradi svoje spolne usmerjenosti, spolne identitete ali spolnega izraza srečujejo s predsodki, diskriminacijo, nerazumevanjem in izključevanjem. Takšne izkušnje vplivajo na občutek varnosti, odprtost v zasebnem in delovnem okolju, dostop do storitev ter možnosti za enakovredno sodelovanje v družbenem življenju. Pri zagotavljanju enakih možnosti je zato pomembno upoštevati tudi raznolikost spolnih identitet in izrazov ter preplet teh okoliščin z drugimi osebnimi in življenjskimi okoliščinami.

MOL že vrsto let podpira programe in aktivnosti, namenjene LGBT+ osebam. Preko javnih razpisov sofinanciramo programe nevladnih organizacij, ki zagotavljajo svetovanje, informiranje, podporne, izobraževalne, kulturne in druge aktivnosti. K večji vidnosti in sprejemanju LGBT+ skupnosti prispevajo tudi aktivnosti ob mednarodnem dnevu boja proti homofobiji, transfobiji in bifobiji, Festivalu parade ponosa ter različni dogodki in objave v komunikacijskih kanalih MOL. Pomembna aktivnost MOL je certifikat LGBT prijazno, ki je bil vzpostavljen leta 2014 z namenom ozaveščanja zaposlenih ter ustvarjanja vključujočega okolja za LGBT+ osebe znotraj organizacij. Do konca leta 2025 je certifikat prejelo 70 javnih in zasebnih organizacij. MOL je aktivna tudi v mreži mavričnih mest, v okviru katere sodelujemo pri izmenjavi dobrih praks, skupnih projektih in ozaveševalnih aktivnostih. V preteklem obdobju smo sodelovali tudi pri

pripravi smernic za LGBT+ politike v lokalnih skupnostih, Ljubljana pa je gostila več pomembnih dogodkov.

V prihodnjem obdobju bomo nadaljevali s podporo programom nevladnih organizacij za LGBT+ osebe, promocijo in podeljevanjem certifikata LGBT prijazno, sodelovanjem v mreži mavričnih mest ter ozaveščevalnimi aktivnostmi za širšo javnost in znotraj MU MOL. Cilj ukrepov je zmanjševanje predsodkov in diskriminacije ter zagotavljanje varnega okolja ne glede na spolno usmerjenost, identiteto ali izraz posameznice_ka.

III. CILJI AKCIJSKEGA NAČRTA IN UKREPI ZA NJIHOVO URESNIČEVANJE

Posamezni cilji akcijskega načrta so skupaj z ukrepi, aktivnostmi, kazalniki, rokom izvedbe in nosilci predstavljeni v dveh tabelah – v prvi tabeli so predstavljeni ukrepi, ki se bodo izvedli znotraj MU MOL, v drugi pa so ukrepi, namenjeni širši javnosti.

Tabela 1: Cilji akcijskega načrta z aktivnostmi v MU MOL

UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK	ČASOVNI OKVIR	NOSILEC
Cilj 1: Sistematično vključevanje vidika spola v politike MOL in delovanje MU MOL				
Spodbujanje spolno občutljive rabe jezika	Uporaba ženske in moške slovnične oblike v dokumentih in javnih nastopih	Spolno občutljiva raba jezika v dokumentih in javnih nastopih	kontinuirano	vsi
	Redna srečanja (vsaj 1x letno) Skupine za udejanjanje enakosti spolov	Število vključenih predstavnic_kov organov MU MOL Število sestankov na leto	Vsaj 1x letno	Koordinatorica za enake možnosti
Spodbujanje enakosti spolov na različnih področjih	Prispevki o enakosti spolov v Urbanu (vsaj 1 prispevek na leto)	Objavljen članek v Urbanu	Vsaj 1x letno	Skupina za udejanjanje enakosti spolov
	Izobraževanje za vodje organov MU MOL in njihovih notranjih organizacijskih enot o vključevanju vidika enakosti spolov v politike	Izvedba izobraževanja	Vsaj 1x v obdobju izvajanja AN	SMU MOL
	Anketa med zaposlenimi (različne dimenzije spola)	Št. anketiranih Analiza odgovorov	Vsaj 1x v obdobju izvajanja AN	Skupina za udejanjanje enakosti spolov
Vključevanje dimenzije spola v (raziskovalne) projekte	Spremljanje strukture projektnih skupin na podlagi spola	Število žensk in moških v posameznih projektnih skupinah	kontinuirano	SEP
	Vključevanje dimenzije spola v projekte	Seznam obravnavanih tem v projektih, kjer je vključena dimenzija spola	kontinuirano	SEP
Cilj 2: Zagotavljanje uravnotežene zastopanosti in udeležbe žensk in moških v politiki in na različnih področjih javnega življenja na lokalni ravni				
Spodbujanje aktivne udeležbe in uravnotežene zastopanosti žensk in moških v MU MOL	Spremljanje strukture vodstva MU MOL po spolu	Število žensk in moških na vodstvenih položajih v MU MOL	kontinuirano	SMU MOL

Tabela 1: Cilji akcijskega načrta z aktivnostmi v MU MOL

UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK	ČASOVNI OKVIR	NOSILEC
Spodbujanje uravnotežene zastopanosti žensk in moških v različnih delovnih telesih MU MOL	Spremljanje strukture delovnih teles MU MOL na podlagi spola	Struktura delovnih teles MU MOL na podlagi spola	kontinuirano	SMU MOL
Cilj 3: Visoka zaposlenost in odprava diskriminacije zaradi spola pri zaposlovanju in delu				
Zaposlenost v MU MOL	Spremljanje strukture zaposlenih v MU MOL na podlagi spola	Struktura zaposlenih v MU MOL na podlagi spola in trajanja zaposlitve	kontinuirano	SMU MOL
Cilj 4: Lažje usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja				
Promoviranje MOL kot družini prijaznega okolja	Spremljanje »družini prijaznih ukrepov« z upoštevanjem dimenzije spola zaposlenih	Število zaposlenih, ki je koristilo dodatne dneve odsotnosti (1.šolski dan, skrb za bolne družinske člane) Število staršev, ki delajo skrajšan delovni čas zaradi starševstva Število novoletno obdarovanih otrok Število zaposlenih po spolu, ki koristijo starševski dopust	kontinuirano	SMU MOL
	Izobraževanje na področju usklajevanja dela in družine	Število udeleženk_cev na izobraževanju	Vsaj 2x v času izvajanja AN	SMU MOL
Cilj 5: Presaganje tradicionalnih družbenih vlog spolov in odprava stereotipov o ženskah in moških na različnih področjih življenja				
Prepoznavanje in odprava stereotipnih ravnanj	Ozaveščanje zaposlenih o stereotipnih ravnanjih	Članek v Urbanu	vsaj 2 x v času izvajanja AN	Skupina za udejanjanje enakosti spolov

Tabela 1: Cilji akcijskega načrta z aktivnostmi v MU MOL

UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK	ČASOVNI OKVIR	NOSILEC
Cilj 7: Preprečevanje in učinkovita obravnava vseh oblik nasilja nad ženskami				
Ozaveščanje in seznanjanje zaposlenih o problemu nasilja nad ženskami in otroki ter o možnih oblikah pomoči žrtvam	Ozaveščevalne aktivnosti ob mednarodnih dnevih boja proti nasilju nad ženskami in ob evropskem dnevu za zaščito otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo	Novica v Molovcih	kontinuirano	OZSV v sodelovanju s pristojnimi organi MU MOL, javnimi podjetji in javnimi zavodi MOL ter NVO
	Izobraževanje za vodje organov MU MOL in njihovih notranjih organizacijskih enot o problematiki nasilja in nenasilni komunikaciji	Število udeleženk_cev na izobraževanju	Vsaj 1x v času izvajanja AN	SMU MOL
Aktivnosti za preprečevanje mobinga na delovnem mestu	Ozaveščevalne aktivnosti o tem, kaj je mobing	Vsaj 1 članek v Urbanu Število novičk v Molovcih	kontinuirano	Odbor za preprečevanje mobinga
	Predavanje na temo preprečevanja mobinga za vse zaposlene	Število udeleženk_cev na predavanju	Vsaj 1x v času izvajanja AN	SMU MOL
	Obravnavanje pritožb v Odboru za preprečevanje mobinga	Število pritožb	kontinuirano	Direktor MU MOL
Cilj 8: Zmanjševanje neenakosti v zdravju ter krepitev telesnega in duševnega zdravja žensk in moških				
Promocija zdravja na delovnem mestu	Izvajanje ozaveščevalnih aktivnosti za zaposlene, ki upoštevajo različne potrebe žensk in moških, npr. obvladovanje stresa, preprečevanje izgorelosti, telesna dejavnost, pomen preventivnih pregledov	Število izvedenih aktivnosti Število udeleženk_cev	kontinuirano	SMU MOL v sodelovanju z OZSV

Tabela 1: Cilji akcijskega načrta z aktivnostmi v MU MOL

UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK	ČASOVNI OKVIR	NOSILEC
Dostop do brezplačnih menstrualnih higienskih pripomočkov v prostorih Mestne hiše in znotraj MU MOL	Zagotavljanje brezplačnih menstrualnih higienskih pripomočkov v prostorih Mestne hiše in MU MOL ter njihovo redno dopolnjevanje	Število lokacij z zagotovljenimi menstrualnimi higienskimi pripomočki	Vzpostavitev 2027, nato kontinuirano	SMU MOL v sodelovanju z OZSV
Krepitev zdravstvene pismenosti zaposlenih v MU MOL ob upoštevanju vidika spola	Objavljanje informacij o izbranih zdravstvenih temah, kot so preventivni pregledi, reproduktivno zdravje, preprečevanje škodljive rabe psihoaktivnih snovi, ravnanje ob vročinskih valovih itd.	Število objavljenih vsebin v internih komunikacijskih kanalih (najmanj 2 letno)	kontinuirano	OZSV
Cilj 9: Enaka obravnava LGBT+ oseb				
Izvajanje ozaveševalnih aktivnosti	Ozaveševalne aktivnosti oz. informacije o večjih dogodkih (npr. parada ponosa, podelitev certifikata LGBT prijazno)	Prispevek v Urbanu	Vsaj 2x v času izvajanja AN	OZSV

Tabela 2: Cilji akcijskega načrta z aktivnostmi za širšo javnost

UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK	ČASOVNI OKVIR	NOSILEC
Cilj 1: Sistematično vključevanje načela enakosti spolov v lokalno politiko				
Spodbujanje enakosti spolov na različnih področjih v lokalni politiki	Preučitev možnosti vnosa določila, da se občina zavezuje spoštovati in udeleževati načelo enakosti spolov, v statut ali drug akt MOL	Izvedena presoja možnosti vključitve določila ter sprejeta odločitev o nadaljnjih korakih	V obdobju izvajanja AN	MS MOL
	Preučitev možnosti pristopa k Evropski listini za enakost žensk in moških v lokalnem življenju ter pregled usklajenosti akcijskega načrta z njenimi določbami	Izvedena presoja možnosti pristopa k Listini ter sprejeta odločitev o nadaljnjih korakih Izveden pregled usklajenosti akcijskega načrta z Listino	V obdobju izvajanja AN	MS MOL, koordinatorica za enake možnosti
	Objava različnih člankov, novic, statističnih podatkov, ki se nanašajo na enakost spolov na vseh področjih življenja, na spletni strani MOL in v glasilu Ljubljana	Število člankov v glasilu Ljubljana in na spletni strani MOL	kontinuirano	Skupina za udeležanje enakosti spolov v sodelovanju s pristojnimi organi MU MOL, javnimi zavodi in javnimi podjetji MOL
	Ozaveščevalne aktivnosti za občane_ke po četrtinski skupnosti	Število izvedenih dogodkov (vsaj 1 v vsaki ČS v obdobju izvajanja AN)	V obdobju izvajanja AN	SLS v sodelovanju s koordinatorico za enake možnosti in zunanjimi izvajalci_kami
	Objava javnega razpisa za sofinanciranje manjših projektov na različnih področjih	Število projektov/programov Število udeleženk_cev	2027 prvič, nato kontinuirano	OZSV v sodelovanju z drugimi oddelki MU MOL
	Dnevi enakosti v MOL	Število dogodkov Število udeleženk_cev	Vsaj 1x v obdobju izvajanja AN	OZSV v sodelovanju s pristojnimi organi MU MOL ter drugimi organizacijami

Tabela 2: Cilji akcijskega načrta z aktivnostmi za širšo javnost

UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK	ČASOVNI OKVIR	NOSILEC
Sodelovanje in promoviranje MOL kot mesta enakosti spolov	Aktivna udeležba na srečanjih koordinatoric za enake možnosti žensk in moških v lokalnih skupnostih	Prisotnost na srečanju	kontinuirano	Koordinatorica za enake možnosti
	Aktivno sodelovanje v mreži FemCities	Prisotnost na srečanju	kontinuirano	Koordinatorica za enake možnosti
Cilj 2: Zagotavljanje uravnotežene zastopanosti in udeležbe žensk in moških v politiki in na različnih področjih javnega življenja na lokalni ravni				
Zagotavljanje uravnotežene zastopanosti žensk in moških v MS MOL	Spremljanje strukture MS MOL na podlagi spola	Število izvoljenih svetnic_kov	Leto lokalnih volitev	Koordinatorica za enake možnosti
	Spremljanje strukture odborov in komisij na podlagi spola	Struktura odborov, komisij in drugih teles MS MOL na podlagi spola	kontinuirano	Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja
	Spremljanje števila žensk in moških na vodstvenih mestih v javnih zavodih in javnih podjetjih MOL	Število žensk in moških na vodstvenem položaju	kontinuirano	Koordinatorica za enake možnosti v sodelovanju z organi MU MOL
Spodbujanje aktivne udeležbe in uravnotežene zastopanosti žensk in moških v upravljanju in javnem življenju	Spremljanje strukture na podlagi spola v svetih javnih zavodov ter v nadzornih in upravnih odborih javnih podjetij	Struktura svetov javnih zavodov, nadzornih in upravnih odborov javnih podjetij	kontinuirano	Koordinatorica za enake možnosti v sodelovanju z organi MU MOL
	Izvedba dogodka: Dan z menedžerko (dekleta preživijo delovni dan z direktorico, menedžerko)	Število deklet na dogodku Število menedžerk, ki se odzove na pobudo	Vsaj 1x v obdobju izvajanja AN	Koordinatorica za enake možnosti v sodelovanju z organi MU MOL

Tabela 2: Cilji akcijskega načrta z aktivnostmi za širšo javnost

UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK	ČASOVNI OKVIR	NOSILEC
	Portreti uspešnih žensk (menedžerk, političark) na spletni strani MOL in v glasilu Ljubljana	Število člankov v glasilu Ljubljana Število novic na spletni strani	kontinuirano	Uredništvo glasila Ljubljana Skupina za udejanjanje enakosti spolov v sodelovanju z organi MU MOL, javnimi podjetji in zavodi MOL
Cilj 3: Visoka zaposlenost in odprava diskriminacije zaradi spola pri zaposlovanju in delu				
Ozaveščanje in informiranje o dobrih praksah na področju večje zaposlenosti žensk in ženskega podjetništva v lokalnem okolju	Objava člankov in povezav na članke na spletni strani MOL o uspešnih podjetnicah, štipendistkah	Število objavljenih novic na spletni strani MOL in v glasilu Ljubljana	kontinuirano	Koordinatorica za enake možnosti v sodelovanju z organi MU MOL
Informiranje o izobraževalnih smereh in promocija poklicev, v katerih je določen spol manjšinsko zastopan	Organiziranje »Dneva deklet« in »Dneva fantov«, ko se dekleta seznanjajo s tradicionalnimi moškimi in fantje s tradicionalnimi ženskimi poklici	Število deklet in fantov na dogodku Število organizacij, ki so se odzvale	Vsaj 1 x v obdobju izvajanja AN	Koordinatorica za enake možnosti v sodelovanju z OPVI, javnimi zavodi in javnimi podjetji MOL
Visoka zaposlenost in odprava diskriminacije zaradi spola	Podeljevanje (kadrovskih) štipendij MOL	Število prejemnic_kov štipendij glede na spol in področje dela	kontinuirano	Komisija za štipendije MOL
Cilj 4: Lažje usklajevanje poklicnega in družinskega ter zasebnega življenja				
Zagotavljanje in spodbujanje dostopnih in kakovostnih storitev varstva otrok v javnih in zasebnih vzgojno izobraževalnih zavodih ter drugih organiziranih oblikah varstva	Nadaljnje zagotavljanje vrtecev z izmenskim delovnim časom Nadaljnje zagotavljanje dostopnih oblik organiziranega varstva otrok ter nadaljnje sofinanciranje počitniškega varstva za učence od 1. do 5. razreda osnovne šole	Število otrok, ki obiskuje vrtec z izmenskim delovnim časom Število sofinanciranih programov Število vključenih otrok	kontinuirano kontinuirano	OPVI OPVI Javni zavodi

Tabela 2: Cilji akcijskega načrta z aktivnostmi za širšo javnost

UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK	ČASOVNI OKVIR	NOSILEC
Razvijanje obstoječih in uvajanje novih kakovostnih in dostopnih storitev skrbi za starejše in pomoči potrebne družinske članice	in otroke s posebnimi potrebami do dopolnjenega 18. leta starosti v času vseh šolskih počitnic			
	Podpora obstoječih in vzpostavitev novih dnevnih centrov in drugih programov za starejše	Število sofinanciranih programov	kontinuirano	OZSV
	Subvencioniranje storitve pomoč na domu	Število dogovorov	kontinuirano	OZSV
	Spremljanje izvajanja dolgotrajne oskrbe na domu	Število osebnih načrtov	kontinuirano	OZSV
Cilj 5: Preseganje tradicionalnih družbenih vlog spolov in odprava stereotipov o ženskah in moških na različnih področjih življenja				
Podpora in izvedba družbeno angažiranih razstavnih projektov, ki naslavljajo spolne stereotipe in tradicionalne družbene vloge	Razstavni projekti, ki naslavljajo „tradicionalne družbene vloge“	1 razstava na leto	Vsaj 1 x letno	OK s pristojnimi organi MU MOL in koordinatorico za enake možnosti
	Večji razstavni projekt z družbeno angažirano tematiko	Razstava v letu 2027	2027	OK v sodelovanju z OZSV
Povečevanje vidnosti žensk in odprava stereotipnih ravnanj v javnem prostoru	Uravnoreženo poimenovanje ulic, trgov in parkov v MOL	Število ulic, trgov in parkov, poimenovanih po ženskah	V obdobju izvajanja AN	Komisija za poimenovanje ulic in naselij
	Postavitev spomenikov znanih žensk	Število spomenikov znanih žensk	V obdobju izvajanja AN	Komisija za postavitev javnih spomenikov in obeležij v MOL

Tabela 2: Cilji akcijskega načrta z aktivnostmi za širšo javnost

UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK	ČASOVNI OKVIR	NOSILEC
	Postavitev semaforjev z žensko silhueto	Število semaforjev z žensko silhueto	V obdobju izvajanja AN	OGDP
	Postavitev spletne podstrani »Skrite Ljubljance«	Vzpostavljena podstran Število objavljenih predstavitev znanih Ljubljancek	Vzpostavitev 2026, nato kontinuirano	Koordinatorica za enake možnosti v sodelovanju z organi MU MOL
Cilj 6: Socialna vključenost in preprečevanje revščine ranljivih skupin žensk in moških				
Spodbujanje učinkovitega dostopa do zaposlitve, stanovanja, usposabljanja, izobraževanja, kulture, informacijskih in komunikacijskih tehnologij, socialne in zdravstvene oskrbe za vse, ki živijo v socialni izključenosti	Sofinanciranje programov NVO za različne ranljive skupine	Število sofinanciranih programov	kontinuirano	OZSV
	Sofinanciranje nastanitvenih programov za ranljive skupine (zavežišče za brezdomce, materinski domovi, stanovanjske skupine)	Število sofinanciranih programov	kontinuirano	OZSV
	Izvajanje programov v Centru za brezdomne Ljubljana	Število vključenih po posameznih programih v CBLJ na podlagi spola	kontinuirano	OZSV
	Izplačilo denarne pomoči MOL	Število prejemnic in prejemnikov denarne pomoči Število denarnih pomoči po namenu	kontinuirano	OZSV
Prepoznavanje posebnih potreb in okoliščin žensk in moških, ki živijo v socialni izključenosti in revščini				

Tabela 2: Cilji akcijskega načrta z aktivnostmi za širšo javnost

UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK	ČASOVNI OKVIR	NOSILEC
Cilj 7: Preprečevanje in učinkovita obravnava vseh oblik nasilja nad ženskami				
Podpora programom in aktivnostim za pomoč žrtvam nasilja, vključno z informiranjem, svetovanjem in ustrezno ureditvijo kriznih centrov in varnih hiš, ter za načrtno in sistematično urejeno delo s povzročitelji nasilja	Sofinanciranje programov: - ki ženskam in otrokom, žrtvam nasilja, nudijo možnost varne namestitve - ki ženskam in otrokom, žrtvam nasilja, nudijo podporo, svetovanje, opolnomočenje in zagovorništvo - za povzročitelje nasilja	Število programov Število uporabnic_kov	kontinuirano	OZSV
Podpora preventivnim programom in aktivnostim za preprečevanje medvrstniškega nasilja, učenja asertivnega vedenja in nenasilne komunikacije	Sofinanciranje programov nenasilne komunikacije, ki so namenjeni mladostnikom	Število programov Število uporabnikov_ic	kontinuirano	OK Urad za mladino
Ozaveščanje in seznanjanje stroke in širše javnosti o problemu nasilja nad ženskami in otroki, o problemu trgovine z ljudmi ter o možnih oblikah pomoči žrtvam	Sodelovanje v akcijah ozaveščanja NVO (tudi v sodelovanju z MOL) – npr. ob mednarodnih dnevih boja proti nasilju nad ženskami, ob evropskem dnevu za zaščito otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo	Informacija o skupnih aktivnostih	kontinuirano	OZSV v sodelovanju z organi MU MOL, javnimi podjetji in javnimi zavodi MOL ter NVO
	Novice v glasilu Ljubljana in na spletni strani MOL	Število objavljenih spletnih novic in člankov v glasilu Ljubljana	kontinuirano	OZSV v sodelovanju z drugimi organi MU MOL
Zagotavljanje ukrepov za pomoč žrtvam trgovine z ljudmi	Sofinanciranje programov za žrtve trgovine z ljudmi	Število programov Število uporabnic_kov	kontinuirano	OZSV

Tabela 2: Cilji akcijskega načrta z aktivnostmi za širšo javnost

UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK	ČASOVNI OKVIR	NOSILEC
Cilj 8: Zmanjševanje neenakosti v zdravju ter krepitev telesnega in duševnega zdravja žensk in moških				
Spodbujanje udeležbe v preventivnih presejalnih programih	Izvajanje ozaveševalnih in informativnih aktivnosti za povečanje prepoznavnosti ter odzivnosti v preventivnih presejalnih programih ZORA, DORA, SVIT, s prilagajanjem vsebin različnim ciljnim skupinam ter informiranje o nastajajočih programih	Število izvedenih aktivnosti Število objavljenih novic Število četrtnih skupnosti, v katerih so bile izvedene aktivnosti v povezavi s presejalnimi programi	kontinuirano	OZSV v sodelovanju z NIJZ in SLS (za ČS)
Krepitev duševnega zdravja in zmanjševanje stigme	Nadaljevanje in nadgradnja kampanje Tudi junakinje in junaki včasih poiščejo pomoč ter izvajanje drugih aktivnosti, ki spodbujajo pravočasno prepoznavanje stisk in iskanje pomoči Sofinanciranje programov na področju duševnega zdravja	Število objavljenih vsebin na družabnih omrežjih Število izvedenih aktivnosti	kontinuirano	OZSV v sodelovanju z javnimi zavodi MOL in NVO
		Število sofinanciranih programov	kontinuirano	OZSV
Krepitev zdravstvene pismenosti občan_ov MOL ob upoštevanju vidika spola	Priprava in širjenje razumljivih in strokovnih informacij o izbranih zdravstvenih temah (duševno zdravje, reproduktivno zdravje, zmanjševanje škode pri uporabi psihoaktivnih substanc, škodljiva raba alkohola), prilagojenih različnim ciljnim skupinam	Število objavljenih vsebin Število izvedenih ozaveševalnih aktivnosti Število vključenih ČS	kontinuirano	OZSV v sodelovanju z ZDL, NVO in SLS

Tabela 2: Cilji akcijskega načrta z aktivnostmi za širšo javnost

UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK	ČASOVNI OKVIR	NOSILEC
Krepitev reproduktivnega zdravja in pravic	Izvajanje ozaveševalnih aktivnosti o reproduktivnem zdravju in pravicah, vključno z varno spolnostjo, menstrualnim zdravjem, preventivnimi ginekološkimi pregledi, zdravjem v času nosečnosti, poroda in poporodnega obdobja ter dostopnimi oblikami pomoči	Število izvedenih aktivnosti in objavljenih vsebin	kontinuirano	OZSV v sodelovanju z NVO in strokovnimi institucijami
Preprečevanje tveganj in zmanjševanje škode, povezane z uporabo alkohola in drugih psihoaktivnih snovi z upoštevanjem različnih potreb in okoliščin žensk in moških	Izvajanje informativnih aktivnosti o tveganjih, povezanih z normalizacijo čezmernega pitja alkohola, zmanjševanju tveganj in škode pri uporabi drugih psihoaktivnih snovi ter dostopnih oblikah pomoči	Število izvedenih aktivnosti in objavljenih vsebin	kontinuirano	OZSV v sodelovanju z NVO in ZDL
Cilj 9: Enaka obravnava LGBT+ oseb				
Podpora programom in aktivnostim za LGBT+ osebe, vključno z informiranjem, svetovanjem, izobraževalnimi in drugimi aktivnostmi	Podpora programom, namenjenim LGBT+ osebam	Število programov	kontinuirano	OZSV in drugi pristojni organi MU MOL, TL
Mednarodno sodelovanje in promoviranje Ljubljane kot mavričnega mesta	Aktivno sodelovanje v mreži mavričnih mest	Prisotnost na srečanju Sodelovanje v vsakoletnem projektu mreže mavričnih mest	kontinuirano	OZSV

Tabela 2: Cilji akcijskega načrta z aktivnostmi za širšo javnost

UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK	ČASOVNI OKVIR	NOSILEC
Podpora in izvajanje ozaveševalnih aktivnosti	Promocija certifikata LGBT prijazno	Število prijav Število prejemnikov certifikata	kontinuirano	OZSV in drugi organi MU MOL, javni zavodi MOL, javna podjetja MOL in druge organizacije
	Ozaveševalne aktivnosti v sodelovanju z NVO	Vsaj 1 dogodek na leto	kontinuirano	OZSV, OK, TL
	Objava člankov in novic na spletni strani MOL in v glasilu Ljubljana	Št. novic, člankov na spletni strani MOL in v glasilu Ljubljana	kontinuirano	OZSV, OK

IV. VIRI

Poročilo o uresničevanju Akcijskega načrta Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2019 do 2022/2025

Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2023–2030 (Uradni list RS, št.105/23)

Strategija razvoja socialnega varstva v Ljubljani za obdobje od 2021 do 2027

Zakon o enakih možnostih žensk in moških (Uradni list RS, št. 59/02, 61/07 – ZUNEO-A, 33/16 – ZvarD in 59/19)

Zakon o varstvu pred diskriminacijo (Uradni list RS, št. 33/16 in 21/18 – ZNOrg)

Ustava Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZ S68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121, 140, 143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a, 92/21 – UZ62a in 98/25 – UZ74a)

V. SPREMLJANJE IZVAJANJA AKCIJSKEGA NAČRTA IN POROČANJE O IZVEDENIH UKREPIH

Spremljanje, izvedba ter poročanje o izvedbi posameznih ukrepov Akcijskega načrta »Enakost spolov v Mestni občini Ljubljana« za obdobje od 2026 do 2030 bo naloga nosilcev ukrepov, priprava poročila o uresničevanju akcijskega načrta za obravnavo na MS MOL pa naloga koordinatorice_je za enake možnosti MOL.

Številka: 070-5/2026-4
Ljubljana, 28. september 2026

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Janković